

KUOPION AIKUISLUKION LUKIOON VALMISTAVAN KOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMA 2016

Sisältö

1	Koulutuksen yleiset tavoitteet	2
2	Opetusjärjestelyt	2
2.1	Opintojen rakenne	3
2.2	Perusopetuksen opintojen suorittaminen	3
2.3	Lukiokoulutuksen opintojen suorittaminen	4
3	Ohjaussuunnitelma	4
4	Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	5
5	Oppimistavoitteet ja opetuksen keskeiset sisällöt	6
5.1	Opetuksen yleiset tavoitteet	6
5.2	Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	6
5.2.1	Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	6
5.2.2	Muut kielet	12
5.2.2.1	Perusopetuksessa alkanut kieli	12
5.2.2.2	Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa alkava kieli	15
5.3	Matemaattiset ja luonnontieteelliset opinnot	16
5.4	Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus	17
5.5	Opinto-ohjaus	19
5.6	Valinnaiset opinnot	22
5.7	Arviointi	23

1 KOULUTUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen tavoitteena on parantaa opiskelijan valmiuksia oppilaitoksen opetuskielessä sekä parantaa opiskelijan opiskelutaitoja. Lisäksi tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia toimia aktiivisena kansalaisena suomalaisessa yhteiskunnassa.

2 OPETUSJÄRJESTELYT

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana opiskellaan erityisesti yleisluontoisia taitoja. Näitä ovat muun muassa itsenäinen työskentely, tiimityöskentely, tieto- ja viestintätekniiset taidot, tiedonhakutaidot, kriittinen lukutaito ja etenkin oppimaan oppimisen taito. Opiskelijaa kannustetaan itse- ja vertaisarviointiin.

Oppiminen on sidoksissa opiskelijan aiempiin tietoihin ja oppimisstrategioihin ja on siten jokaisella yksilöllistä. Siksi opetuksessa käytetään monipuolisia opiskeluympäristöjä, opetusmenetelmiä ja väyliä.

Eri oppiaineiden tekstikäytänteet ja oppiaineissa vaadittavat tekstitaidot ovat olennainen osa opiskelua lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa, koska kaikki opiskelijat ovat suomea opettelevia. Tämä edellyttää kielitietoisia työtapoja kaikissa oppiaineissa. Erilaisten tekstien lukemisen, ymmärtämisen, tulkitsemisen ja tuottamisen taidot ovat keskeisiä. Työtavat edellyttävät opettajien yhteistyötä ja yhteistä ymmärrystä kielen merkityksestä valmistavassa koulutuksessa.

Työtavat ovat monipuolisia, opiskelijaa aktivoivia ja eriyttäviä, esimerkiksi ryhmä-, pari- ja projektityötä sekä itsenäistä työskentelyä. Työtapojen valinnalla pyritään virittämään opiskelijassa halu oppia ja ottaa vastuuta omasta oppimisestaan. Niiden tulee kehittää opiskelijan oppimisstrategioita sekä tieto- ja viestintätekniisiä valmiuksia.

Opetus toteutetaan yhdistämällä joustavasti lähiopetusta ja itsenäistä työskentelyä/ etäopetusta. Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa ja sen erilaisia mahdollisuuksia. Kuopion aikuislukiossa verkkotyöskentelyä lisätään opiskelijan omien opiskelu- ja tekstitaitojen kehittyessä.

Suomen kielen ja muiden aineryhmien kursseja järjestetään osittain samanaikaisopetuksena, mikä vahvistaa osaltaan opiskelijan monilukutaitoa ja kielitaidon kehittymistä. Tällöin tulee varmistaa, että molempien kurssien tavoitteet ja sisällöt toteutuvat, esimerkiksi opiskelijan itsenäisen työskentelyn, etätehtävien ja projektitöiden avulla. Samanaikaisopetusta voidaan hyödyntää myös muiden aineryhmien kurssien opetuksessa.

Lähiopetuksessa tuetaan opiskelijoiden vertaisoppimista, kannustetaan keskinäisen tuen antamiseen ja vahvistetaan kuuluvuutta opiskelijoiden ja koko lu-

kion yhteisöön. Opiskelijat osallistuvat lukion yhteisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Näin valmistava koulutus tulee osaksi koulumme toimintakulttuuria.

Opettajan merkitys oppimisen ohjaajana korostuu. Opiskelijat otetaan aktiivisesti mukaan kurssin suunnitteluun, kokeen tai muun näytön suunnitteluun sekä arviointiprosessiin.

2.1 OPINTOJEN RAKENNE

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus on laajuudeltaan vähintään 25 kurssia. Nuorille suunnattavan opetuksen kesto on keskimäärin 38 tuntia kurssia kohden ja aikuisille keskimäärin 28 tuntia kurssia kohden. Lähiopetuksessa opetukseen tulee tuntia kohti käyttää vähintään 45 minuuttia ja aikuisille tarkoitettussa opetuksessa vähintään 40 minuuttia.

Maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen tuntijako Kuopion aikuislukiossa on seuraava:

Oppiaine ja aineryhmä	Pakolliset kurssit
Äidinkieli ja kirjallisuus *	10
Muut kielet	3
Matemaattiset ja luonnontieteelliset opinnot **	2
Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus ***	2
Opinto-ohjaus	2
Valinnaiset opinnot	6
Yhteensä	25

* Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaine opetetaan suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan.

** Matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantiede

*** Historia ja yhteiskuntaoppi

Kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana on mahdollisuus suorittaa perusopetuksen opintoja tai lukiokoulutuksen kursseja opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Nämä opinnot voivat sisältyä valinnaisiin opintoihin tai ne voidaan suorittaa lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen vähimmäiskurssimäärän lisäksi. Lukiokoulutukseen valmistava koulutus on päätoimista, kun sen laajuus on vähintään 25 kurssia.

2.2 PERUSOPETUKSEN OPINTOJEN SUORITTAMINEN

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana opiskelija voi suorittaa perusopetuksen opintoja joko lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen kuuluvina valinnaisina opintoina tai valmistavankoulutuksen minimikurssimäärän ulkopuolella. Hyväksytyistä perusopetuksen opinnoista opiskelija voi saada todistuksen. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa perusopetuksen oppiai-

neen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä. Perusopetuksen opintojen suorittamistavoista lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana päätetään opetussuunnitelmassa. Perusopetuksen opintojen suorittamista varten lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee sopia perusopetuksen järjestäjän kanssa, miten opiskelijat voivat halutessaan suorittaa perusopetuksen opintoja, millaisia opetusjärjestelyjä se edellyttää ja miten erityinen tutkinto järjestetään.

2.3 LUKIOKOULUTUKSEN OPINTOJEN SUORITTAMINEN

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen valinnaisiin opintoihin voi sisältyä valtioneuvoston asetuksessa lukiokoulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta säädettyjä pakollisia, syventäviä ja soveltavia kursseja. Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa voidaan järjestää valinnaisia opintoja myös niissä lukion oppiaineissa, joita ei opiskella perusopetuksessa. Valinnaisina opintoina suoritettavat lukiokoulutuksen kurssit merkitään todistukseen lukion opetussuunnitelman mukaisesti.

3 OHJAUSSUUNNITELMA

Ohjaustoiminta lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa muodostaa kokonaisuuden, jonka tarkoituksena on tukea opiskelijaa opintojen kaikissa vaiheissa.

Opiskelijaa ohjataan

- arvioimaan aikaisempia opintojaan tai muutoin hankittua osaamistaan
- suunnittelemaan opintojensa sisältöä ja tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja omista tavoitteistaan käsin
- etsimään tietoa lukiokoulutuksen valinnoista ja niiden vaikutuksista jatko-opintoihin

Opiskelijan tulee koulutuksen aikana

- oppia käyttämään tietoverkkoja tiedonhakuun sekä
- löytämään itselleen sopivia lukiovaihtoehtoja, joihin hän voi hakeutua lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen jälkeen.

Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa ohjaus järjestetään henkilökohtaisena ja ryhmämuotoisena ohjauksena.

Opinto-ohjausta antavat opinto-ohjaajat ja aineenopettajat. Opinto-ohjaajat vastaavat opiskelijan ohjauksesta kokonaisvaltaisesti opintojen aikana ja ai-

neenopettajat ohjaavat opiskelijaa oman tiedonalansa käsitteisiin ja tiedonkäsittelytapoihin.

Henkilökohtaisessa ohjauksessa opiskelijan kanssa keskustellaan hänen opintoihinsa, tulevaisuuteensa ja elämäntilanteeseensa liittyvistä kysymyksistä.

Ryhmämuotoisessa ohjauksessa käydään opiskelijoiden kanssa läpi lukio-opintoihin liittyvät vaatimukset ja mahdollisuudet.

Tavoitteena on, että opiskelijat oppivat tekemään tarkoituksenmukaisia ja heille soveltuvia oppiaine- ja oppimäärävalintoja.

4

HENKILÖKOHTAINEN OPISKELUSUUNNITELMA

Koulutuksen alussa laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, joka perustuu opiskelijan aikaisemmin hankkimiin tietoihin ja taitoihin. Siksi valmistavan koulutuksen alussa selvitetään opiskelijan *kielitaidon taso ja oppimishistoria*, joiden perusteella opiskelun tavoitteet asetetaan.

Henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa määritellään

- opiskelun tavoitteet
- opinto-ohjelma
- opintojen suoritustavat
- suoritusjärjestys
- opintojen arviointi
- mahdolliset tukitoimet

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana opiskelija

- voi opiskella perusopetuksen oppiaineita ja korottaa perusopetuksen oppiaineiden arvosanoja erityisessä tutkinnossa.
- parantaa opetuskielen hallintaansa ja oppimaan oppimisen taitojaan sekä useiden oppiaineiden osaamista opetuskielellä
- voi suorittaa lukiokursseja

Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan voi siis kuulua näiden perusteiden mukaisia opintoja sekä perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opintoja. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä päivitetään säännöllisesti osana opinto-ohjausta.

5 OPPIMISTAVOITTEET JA OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT

5.1 OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen tavoitteena on parantaa opiskelijan valmiuksia oppilaitoksen opetuskielessä sekä parantaa opiskelijan opiskelutaitoja. Lisäksi tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia toimia aktiivisena kansalaisena suomalaisessa yhteiskunnassa.

5.2 KIELENOPETUKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT

5.2.1 SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

OPETUKSEN TAVOITTEET

Suomen kielen opetuksen tavoitteena on monilukutaito, jonka avulla opiskelija ymmärtää, tuottaa, osaa arvioida ja analysoida erilaisia puhuttuja ja kirjoitettuja suomenkielisiä tekstejä sekä päivittäisessä vuorovaikutuksessa, koulutyöskentelyssä että yhteiskunnassa. Monilukutaitoa kehitetään koko lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen ajan, ei ainoastaan suomen kielen opetuksessa.

Suomen kielen opetuksessa korostuu viestinnällisyys sekä toiminnallisuus eli se, miten erilaisissa kielenkäyttötilanteissa toimitaan ja mihin kieltä käytetään. Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa vahvistetaan perusopetuksen aikana opittuja sisältöjä sekä annetaan valmiuksia lukio-opintoja varten. Opetuksessa tuetaan kielitaidon eri osa-alueiden sekä eri tiedonalojen kielen kehittymistä.

Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa varmistetaan, että opiskelija on saavuttanut perusopetuksen suomi toisena kielenä -oppimäärän tavoitteet. Suomen kielen opetuksen perusopetuksena lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa onkin, että opiskelija hallitsee kehittyvän peruskielitaidon eli osaa toimia tarkoituksenmukaisella tavalla erilaisissa kielenkäyttötilanteissa, osaa tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä kriittisesti sekä käyttää kieltä monipuolisesti ja luovasti, tuntee kirjallisuutta ja kulttuuria sekä rakentaa monikielistä ja -kulttuurista identiteettiään sekä osaa arvioida ja käyttää kielellisiä valmiuksiaan kaiken oppimisen tukena. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana näitä taitoja syvennetään ja varmistetaan.

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen alussa opiskelijan kielitaito kartoitetaan ja opiskelijalle asetetaan oppimistavoitteet siten, että opiskelijan kielitaitoprofiili kehittyy tasaisesti. Kielitaito koostuu tulkintataidoista eli kuullun ja luetun ymmärtämisestä sekä tuottamistaidoista eli puhumisesta ja kirjoittamisesta. Näihin kaikkiin osa-alueisiin sisältyy sanaston ja rakenteiden hallinta.

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen päättyessä opiskelijalla tulisi olla toimiva tai sujuva peruskielitaito (kielitaidon tasojen kuvausasteikon taso B1). Kielitaidon eri osa-alueiden osaamista kuvaava kielitaitoprofiili voi kuitenkin vaihdella opiskelijakohtaisesti.

OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Toisen kielen oppimisessa koko kohdekielinen ympäristö tukee opiskelijan kielitaidon kehittymistä. Näin ollen erityisesti suomen kielessä hyödynnetään luokkahuoneen ulkopuolisia ja digitaalisia ympäristöjä. Opiskelijaa kannustetaan erilaisten verkossa tarjolla olevien interaktiivisten oppimisympäristöjen käyttöön. Erityisesti kriittiseen tiedonhakuun ja opiskelijan omaan osallistumiseen kiinnitetään huomiota. Opiskelijan kielitaidon kokonaisvaltaista kehittämistä tukee se, kun opetuksessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan muissa oppiaineissa käytettyä materiaalia. Näistä voidaan poimia kielellistä ainesta, joiden avulla vahvistetaan eri tekstilajien ymmärtämistä ja tuottamista.

ARVIOINTI

Opiskelijalle annetaan monipuolista sanallista palautetta hänen edistymisestään kielitaidon eri osa-alueilla, jotta opiskelijalle muodostuu realistinen käsitys omasta kielitaidostaan. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen todistukseen merkitään opiskelijan saavuttama kielitaidon taso suomen kielen luetun ymmärtämisessä, kirjoittamisessa, kuullun ymmärtämisessä ja puhumisessa kielitaidon tason kuvausasteikon mukaisesti. Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa käytetään voimassa oleviin lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyvää kielitaidontasojen kuvausasteikkoa. Kurssit arvioidaan asteikolla suoritettu–hylätty.

KURSSIT

KIELEN RAKENTEET FUNKTIONAALISESTA NÄKÖKULMASTA (LVS1)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee kielitaitonsa vahvuudet ja kehittämiskohteet
- kertaa perusopetuksen suomen kielen oppimäärän keskeisiä sisältöjä ja kehittää kielen rakenteen hallintaansa
- vahvistaa morfologisen sekä sana- ja lausetason osaamistaan
- hallitsee ne lausetason taidot, joilla vahvistetaan opiskelijan kirjoittamisen taitoa.

KESKEISET SISÄLLÖT

- opiskelijan kielitaidon kartoitus
- keskeinen morfologia

- syntaksin vahvistaminen ja kirjoittamistaidon kehittyminen
- lauseyppien, sanajärjestyksen ja rektioiden harjoittelu
- puhutun kielen ja kirjoitetun kielen morfologiset ja syntaktiset erot sekä niiden vaikutus kielenkäyttöön

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

TEKSTIN RAKENTEET FUNKTIONAALISESTA NÄKÖKULMASTA (LVS2)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kertaa perusopetuksen suomen kielen oppimäärän keskeisiä sisältöjä ja kehittää kielen rakenteen hallintaansa
- vahvistaa tekstikieliopin hallintaa
- tutustuu tekstilajien rakennepiirteisiin.

KESKEISET SISÄLLÖT

- kirjoitetun kielen rakenteet tekstitasolla
- erilajisten tekstien rakentuminen ja keinot niiden rakentamiseen
- metatekstit, koheesio ja sidoksisuus
- päälause, rinnasteinen ja alisteinen sivulause
- lausekeajattelu luetun ymmärtämisen tukena

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

ERI TIEDONALOJEN KIELI (LVS3)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää eri tiedonalojen kielen hallintaa
- kehittää käsitteellisen kielen hallintaa
- ymmärtää oppiaineiden tekstien erilaisia tapoja kuvata/hahmottaa ilmiöitä ja rakennepiirteitä
- hallitsee eri oppiaineiden tekstikäytänteitä
- tuntee eri oppiaineiden tyypillisiä tekstilajeja.

KESKEISET SISÄLLÖT

- eri tiedonalojen tyypilliset käsitteet, määritelmät ja tekstilajit
- eri tiedonalojen tekstien rakennepiirteet
- tietotekstien käsitteistö omassa puheessa
- tietotekstien käsitteistön ymmärtäminen ja aktiivinen tuottaminen

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

TEKSTEJÄ KIRJOITTAMAAN (LVS4)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kirjoittaa eri tiedonalojen opiskeluun liittyviä tekstejä
- ymmärtää ja tulkitsee suullisesti ja kirjallisesti eri tiedonaloille tyypillisiä tekstejä
- harjoittelee yhdessä kirjoittamista.

KESKEISET SISÄLLÖT

- erilaisten arkipäivän tekstien tuottaminen, esimerkiksi blogiviesti tai muu verkkoteksti, mielipide, kommentti, kritiikki, formaali ja ei-formaali sähköposti
- opiskeluun liittyvien tekstien tuottaminen, esimerkiksi tutkielma, koevastaus, essee, käsitelmäärittely, lähteiden käyttö tai tiedon esittäminen visuaalisesti (esim. diagrammi ja taulukko)
- tarkka kuvailu ja yksityiskohtainen kerronta
- sanaston varioivuus ja idiomaattisuus
- käsitteiden määrittely sekä systemaattinen sanojen johtaminen
- yhdessä kirjoittaminen
- omien ja toisten tekstien huoltaminen ja oikeakielisyys, esimerkiksi alkukirjain, välimerkit, kappalejako

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

KUUNNELLAAN JA PUHUTAAN (LVS5)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää ilmaisutaitojaan
- kehittää puhutun kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoaan.

KESKEISET SISÄLLÖT

- suomen kielen kuuntelemisen ja puhumisen harjoittelu
- ilmaisutaidon harjoituksia (pari- ja ryhmäharjoituksia), roolileikkejä, fiktiivisiä tekstejä, runoja ja riimejä
- puheen pitäminen vapaasta aiheesta
- idiomaattinen reagointi
- huomion kiinnittymistä puhekielen tilanteiseen variaatioon
- läpäisevästi huomiota ääntämiseen, lausepainoon ja puheen rytmiin

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

SUOMALAINEN KIRJALLISUUS JA KULTTUURI (LVS6)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu suomalaiseen nykykirjallisuuteen ja kulttuuriin
- tutustuu kirjallisuuden keskeisiin analyysikäsitteisiin.

KESKEISET SISÄLLÖT

- Suomen nykykirjallisuuden ja kulttuurin peruskäsitteitä
- lyhyt katsaus muutamaaan tärkeään nykykirjailijaan
- kirjallisuuden tekstilajit, esimerkiksi romaani, novelli, runo, näytelmä
- erilaisiin tekstilajeihin tutustuminen lukemalla
- kirjallisuuden analysoinnin käsitteitä sekä erilaisia analyysikeinoja

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

SUOMALAINEN KIRJALLISUUS JA KULTTUURI (LVS7)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tulee tietoiseksi kulttuurisesta monimuotoisuudesta
- vahvistaa kulttuurista identiteettiään.

KESKEISET SISÄLLÖT

- kulttuurinen monimuotoisuus ja moninaiset identiteetit
- toiseuden kokemus
- kirjallisuuteen liittyvä monimediainen esitys luetun teoksen pohjalta
- omien fiktiivisten tekstien tuottaminen
- kulttuurinen monimuotoisuus: ihmisryhmien monenlaiset ja muuttuvat elämänmuodot, esimerkiksi nuorison ajankohtaiset alakulttuurit: erilaiset nettiyhteisöt ja fanifiktio

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

KUUNNELLAAN JA PUHUTAAN 2 (LVS8)**TAVOITTEET**

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kehitty yhteistyö- ja neuvottelutaidoissa
- kehitty tiedottavan ja vaikuttavan puhumisen taidoissa
- vahvistaa analyysoivan kuuntelemisen taitoaan.

KESKEISET SISÄLLÖT

- tiedonalojen kieli fokuksessa: keskustelu, vuorovaikutus ja argumentointi
- harjoitellaan tarkkaa kuvailua ja yksityiskohtaista kerrontaa: sanaston varioivuus ja idiomaattisuus. Harjoitellaan eri tiedonalojen käsitteiden määrittelyä kuultuna ja puhuttuna.
- neuvottelutaitojen kehittäminen
- tiedottava ja mielipidepuheenvuoro
- huomion kiinnittäminen siihen, mistä tekijöistä asiapuhe koostuu eli miten puhetta jaksoillaan
- median viestintä: puheen ymmärtäminen nopeassa keskustelussa, jossa on läsnä monta puhujaa
- läpäisevästi huomiota ääntämiseen, lausepainoon ja puheen rytmiin

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

DIGITAALISET TEKSTITAITOT (LVS9)**TAVOITTEET**

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu mediakulttuuriin osana omaa elämäänsä
- tuottaa erilaisia mediatekstejä erilaisin teknologisin välinein
- pohtii sosiaalisen median merkitystä oman elämänsä näkökulmasta.

KESKEISET SISÄLLÖT

- vahvistetaan digitaalisia tekstitaitoja
- kiinnitetään huomiota sosiaalisessa mediassa käytettyyn kieleen analysoinnin ja harjoittelun keinoin
- harjoitellaan verkkosivustojen luotettavuuden vertailua
- arvioidaan verkkotekstejä
- tuotetaan erilaisia digitaalisia tekstejä huomioiden kuvat, videot, linkitys ja liikkuva kuva

- oppija aktiivisena tiedontuottajana: oppijan pääsy (tuovat itse valitsemiaan tekstejä oppitunnille), osallisuus ja toimijuus suhteessa teksteihin

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

MEDIAKULTTUURI (LVS10)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu mediakulttuuriin yhteiskunnallisesta näkökulmasta
- pohtii sosiaalisen median merkitystä yhteiskunnallisena ilmiönä.

KESKEISET SISÄLLÖT

- mediat ja niiden ilmaisukeinot
- uutiskriteerit
- aikakauslehdet
- vaikuttamaan pyrkivän viestinnän osatekijöiden analyysi (esim. mainosten kieli)
- kuvat ja kuvanlukeminen
- oppijoiden itsensä valitsemien verkkovideoiden analyysikeinoja

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

5.2.2 MUUT KIELET

Muiden kielten opinnot voivat lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa muodostua yhden tai useamman kielen kursseista. Valittavia kursseja ovat toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kurssit, joista tulee valita yhteensä vähintään kolme.

5.2.2.1 PERUSOPETUKSESSA ALKANUT KIELI

OPETUKSEN TAVOITTEET

Opetuksen päätavoitteena on vahvistaa perusopetuksessa tai muualla saatua toisen kotimaisen tai vieraan kielen taitoa.

Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija

- osaa viestiä kohdekielelle ja sen kulttuurille ominaisella tavalla

- osaa arvioida kielitaitoaan suhteissa tavoitteisiin
- tuntee omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa viestijänä ja kielen opiskelijana
- osaa kehittää kielitaitoaan tarkoituksenmukaisin strategioin
- ymmärtää opiskeltavan kielen merkityksen oman tulevaisuuden kannalta sekä sen merkityksen Suomelle ja kansainvälisesti.

Tavoitetasot

- perusopetuksessa alkanut A-oppimäärä B1.1
- perusopetuksessa alkanut B-oppimäärä A2.1

OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Opiskeluympäristön ja käytettävien työtapojen tulee tukea aikaisempiin kokemuksiin pohjautuvaa tiedonrakentumista ja auttaa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Opiskeluympäristön tulee antaa tilaisuuksia kokeilla ja löytää itselleen sopivia työskentelymuotoja. Erilaisia apuvälineitä kuten digitaalisia sanakirjoja ja lähdemateriaaleja voidaan käyttää tuntityöskentelyssä ja kokeissa. Autenttiseen materiaaliin, tiedon hakuun ja sen arviointiin sekä kannustavaan palautteeseen kiinnitetään erityistä huomiota.

ARVIOINTI

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön sekä monipuolisiin arviointimenetelmiin, esimerkiksi kirjallisiin ja suullisiin kokeisiin, suulliseen ilmaisuun tai muihin näyttötapoihin. Oppimista tukevaa arviointia toteutetaan myös opiskelijan itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin sekä arviointi- ja kehityskeskustelujen avulla. Kokeissa tai vastaavissa suositaan lähteiden ja apuvälineiden käyttöä. Kurssit arvioidaan asteikolla suoritettu–hylätty.

KURSSIT

KIELITAITO OSANA OPISKELUA JA MUITA ELÄMÄNALUEITA (LVKA1)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tekee yhdessä opettajan kanssa kurssin alussa arvion omista lähtökohdistaan ja erityisesti omista opiskelutaidoistaan
- ottaa vastuun oman kielitaitonsa kehittämistä
- pystyy keskustelemaan kurssin aihepiiriin liittyvistä teemoista sekä tuottamaan niistä kirjallisen esityksen.

KESKEISET SISÄLLÖT

- perusrakenteiden vahvistaminen sekä puheen ja kirjoittamisen käytänteiden harjoittelua
- opiskeluun ja muihin itselle tärkeisiin elämäna alueisiin liittyvä kirjallinen ja suullinen harjoittelu
- oman esityksen tuottaminen ja muokkaaminen myös vertaispalautetta hyödyntäen

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

ARKIPÄIVÄN TILANTEET (LVKA2)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- selviytyy erilaisista jokapäiväisistä kielenkäyttötilanteista
- osaa tuottaa suullisesti kertomuksen, kuvauksen, ohjeen ja perustellun mielipiteen
- puhuu ja kirjoittaa tilanteen mukaisesti
- kehittää vuorovaikutustaitoja
- osaa arvioida vertaisiaan.

KESKEISET SISÄLLÖT

- vuorovaikutus- ja asiointiharjoitukset erilaisissa kasvokkaisissa ja monimediasissa viestintätilanteissa, esim. ostoksilla, pankissa, postissa, lääkärissä sekä liikenne-, majoitus- ja ateriapalveluita käytettäessä
- erilaisia suullisia harjoituksia yksin ja ryhmässä
- oman tuotoksen muokkaaminen palautetta hyödyntäen

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

MEDIAT (LVKA3)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- hallitsee perustiedot medioista ja osaa käyttää viestintävälineitä monipuolisesti
- osaa etsiä tietoa erilaisista lähteistä
- osaa hyödyntää tieto- ja viestintäteknologiaa opiskelussaan.

KESKEISET SISÄLLÖT

- suppea tutkielma tai projekti tai portfolio aiheesta, joka liittyy yhteiskuntatieteeseen tai kulttuurintuntemukseen tai luonnontieteisiin

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

5.2.2.2 LUKIOKOULUTUKSEEN VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA ALKAVA KIELI

OPETUKSEN TAVOITTEET

Opetuksen päätavoitteena on tutustuttaa opiskelija uuteen lukiokoulutuksessa alkavaan kieleen, sen kielialueisiin ja kulttuureihin. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija

- saa tuntuman kielen perussanastoon ja -rakenteisiin
- selviytyy yksinkertaisista vuorovaikutustilanteista ja osaa kertoa itsestään ja arkielämästään
- pystyy kirjoittamaan lyhyitä viestejä tutuissa arkielämän tilanteissa.

TAVOITETASOT

- lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa alkava oppimäärä A1.1

OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Opiskeluympäristön tulee antaa tilaisuuksia kokeilla ja löytää itselleen sopivia työskentelymuotoja. Erilaisia apuvälineitä kuten digitaalisia sanakirjoja ja lähdemateriaaleja voidaan käyttää tuntityöskentelyssä ja kokeissa. Autenttiseen materiaaliin, tiedon hakuun ja sen arviointiin sekä kannustavaan palautteeseen kiinnitetään erityistä huomiota.

ARVIOINTI

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön sekä monipuolisiin arviointimenetelmiin, esimerkiksi kirjallisiin ja suullisiin kokeisiin, suulliseen ilmaisuun tai muihin näyttötapoihin. Oppimista tukevaa arviointia toteutetaan myös opiskelijan itsearviointin ja vertaisarviointin sekä arviointi- ja kehityskeskustelujen avulla.

Kokeissa tai vastaavissa suositaan lähteiden ja apuvälineiden käyttöä. Kurssit arvioidaan asteikolla suoritettu–hylätty.

KURSSIT

Kurssit valitaan aikuislukion lyhyiden kielten tarjonnasta.

5.3 MATEMAATTISET JA LUONNONTIETEELLISET OPINNOT

OPETUKSEN TAVOITTEET

Matemaattisten ja luonnontieteellisten aineiden opinnoissa syvennetään perusopetuksen oppimäärään sisältyviä tietoja painottaen kyseisen tiedonalan käsitteiden ja sanaston hallintaa. Tiedollisesti varmistetaan perusopetuksen oppimäärän ydinasioiden osaaminen sekä valmistaudutaan lukiossa vaadittavaan opiskelutekniikkaan matematiikassa ja luonnontieteissä. Opintojen aikana arvioidaan minkä laajuinen oppimäärä matematiikassa, fysiikassa ja kemiassa on tarkoituksenmukainen opiskelijalle. Maantieteen ja biologian kurssi toteutetaan yhteistyössä suomi toisena kielenä -kurssien 3 ja 4 kanssa. Opintoja tulee eriyttää opiskelijoiden osaamien taitojen mukaan.

OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Kielitietoiset työtavat matematiikassa liittyvät ohjeiden ja opetuspuheen avaamiseen ja sanallisten tehtävien purkamiseen. Kemiassa ja fysiikassa ne tarkoittavat käsitelmääritysten, selostusten ja muiden aineille tyypillisten tekstilajien (esim. oppikirjatekstien) harjoittelemista. Maantieteessä ja biologiassa kielitietoisia työtapoja ovat käsitelmääritysharjoitukset karttojen, diagrammien ja taulukoiden tulkintaharjoitukset ja omien tekstien tuottaminen ohjatusti.

ARVIOINTI

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan lähtötaso ja valmiudet. Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan lukiolle ominaiset arviointimenetelmät kuten kurssikokeet. Kurssit arvioidaan asteikolla *suoritettu–hylätty*.

KURSSIT

MATEMATIIKKA, FYSIIKKA JA KEMIAA (LVLUMA1) TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- vahvistaa perusopetuksessa hankittuja matemaattisia taitojaan ja kertaa oppiaineiden keskeisiä käsitteitä
- osaa valita osaamistasoaan vastaavat kurssit lukiossa

KESKEISET SISÄLLÖT

Lähtökohtaisesti käytetään kielitietoisia työtapoja.

1. Luvut ja laskutoimitukset, algebra, funktiot, geometria, todennäköisyys ja tilastot
2. Liike ja voima, värähdys ja aaltoliike, lämpö, sähkö, luonnon rakenteet
3. Ilma ja vesi, raaka-aineet ja tuotanto, elollinen luonto ja yhteiskunta
4. Luonnon tutkimisen taitoja

ARVIOINTI JA KURSSIN SUORITTAMINEN

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan lähtötaso ja valmiudet.
suoritettu – hylätty

OPPIMATERIAALIT

verkkomateriaali, kurssilla jaettava materiaali

BIOLOGIAA JA MAANTIEDETTÄ (LVLUMA2)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin
- tutustuu luonnon ja ympäristön erityispiirteisiin.

KESKEISET SISÄLLÖT

- biologian tutkimustaidot, luonto ja ekosysteemi, elämä ja evoluutio, ihminen, yhteinen ympäristö
- maantieteelliset taidot, maailman, Euroopan ja Suomen jäsentäminen, yhteinen ympäristö
- luonnon tutkimisen taitoja

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

5.4 YHTEISKUNTATUETOUS JA KULTTUURINTUNTEMUS

OPETUKSEN TAVOITTEET

Yhteiskuntatietouden ja kulttuurintuntemuksen kurssit syventävät opiskelijan tietoja suomalaisesta yhteiskunnasta ja antavat opiskelijalle työkaluja erilaisien yhteiskunnallisten ilmiöiden itsenäiseen arvioimiseen ja tutkimiseen. Opinnot liittyvät Suomen historiaan sekä sen eurooppalaisiin ja kansainvälisiin yhteyksiin. Kulttuurintuntemuksessa kiinnitetään huomiota kulttuurien monimuotoisuuteen ja monikerroksisuuteen. Kurssit syventävät perusopetuksen tietoja ja johdattavat opiskelijoita lukion yhteiskuntaopin ja historian kurssien tavoitteisiin ja sisältöihin. Opetuksessa harjaannutetaan yhteiskuntaopille ja historialle ominaisia opiskelu- ja tekstitaitoja.

OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Kielitietoiset työtavat vahvistavat opiskelijoiden monilukutaitoa. Tekstilähtöinen lukemisen ja kirjoittamisen samanaikainen opiskelu, koevastausten ja itsearvioinnin harjoittelu, käsitelmääritys, omien sanastojen tekeminen, keskustelu-

harjoitukset ja erilaisten lähteiden pohjalta tehdyt päättelyharjoitukset ovat historiaan soveltuvia työtapoja. Taideaineiden työtavat ja opintokäynnit soveltuvat kulttuurintuntemuksen opintoihin.

ARVIOINTI

Arvioinnissa käytetään joustavia ja monipuolisia menetelmiä. Oppimispäiväkirjat, prosessitehtävät eri aiheista, esitelmät, referaatit, esseet ja pienoistutkielmat ovat yhteiskunta- ja kulttuurintuntemukseen soveltuvia menetelmiä. Käsitteen määrittelytehtävät voivat olla osa oppimista tukevaa arviointia. Lukiolle tyypillisiä kurssikokeita käytetään oppimistehtävinä. Kurssit arvioidaan asteikolla *suoritettu–hylätty*.

KURSSIT

HISTORIAN PERUSTEITA (LVHY1)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee kulttuurin peruskäsitteitä
- tuntee Euroopan ja maailman kulttuurien tärkeimpiä käännekohtia ja osaa suhteuttaa nykyajan ilmiöitä historialliseen kehitykseen
- tuntee erilaisia syitä, jotka ovat johtaneet muuttoliikkeisiin – taloudelliset ja poliittiset syyt, konfliktit, ympäristölliset syyt
- tuntee historialle ja kulttuurihistorialle ominaisia tekstilajeja.

KESKEISET SISÄLLÖT

- kulttuurihistorian kausia ja käännekohtia pääpiirteittäin keräily- ja pyyntikulttuurista jälkiteolliseen aikaan ja yksilöllistymiseen
- muuttoliikkeet osana ihmiskunnan historiaa
- historian tekstien lukeminen ja kirjoittaminen: käsitteiden avaaminen ja omien sanastojen tekeminen, tekstin rakennepiirteet, kuvien, karttojen ja tilastojen ymmärtäminen ja tulkitseminen eri sisältöjen yhteydessä

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

SUOMEN YHTEISKUNTA JA KULTTUURIT (LVHY2)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää kulttuurien monimuotoisuutta sekä kulttuurienvälistä vuorovaikutusta ja saa sen myötä interkulttuurista kompetenssia
- tuntee suomalaista yhteiskunta- ja talousjärjestelmää koskevia peruskäsitteitä, joiden avulla hän voi käsitellä ja arvioida yhteiskunnallista tietoa ja toimia aktiivisena kansalaisena
- tuntee Suomen kieli- ja kulttuuriryhmiä ja niiden historiaa
- oppii tuntemaan kansainvälisten suhteiden ja kansainvälisten järjestöjen toiminnan perusteet

- osaa lukea ja tulkita yhteiskuntaopille ominaisia tiedon esittämistapoja ja tuottaa itse yhteiskuntaopille ominaisia tekstejä.

KESKEISET SISÄLLÖT

- valta ja vaikuttaminen: valta ja erilaiset vallankäytön muodot, suomalainen demokratia ja poliittinen järjestelmä ja aktiivinen kansalaisuus
- kansalaisen taloustaito
- oikeusvaltio: perusoikeudet, vallan kolmijako (-oppi) ja kansalaisuus
- Suomen kulttuurihistoria ja kansallisvaltion rakentaminen 1800-luvulla
- suomalaisia perinteitä ja tapakulttuuria sekä niiden muotoutuminen vuorovai-
kutuksessa muiden kulttuurien kanssa
- Suomi osana Pohjoismaita, Eurooppaa ja maailmaa
- moninainen Suomi: vähemmistöt Suomessa
- yhteiskuntaan liittyvien käsitteiden avaaminen ja käsitteiden määrittelyharjoitukset kaikkiin sisältöihin liittyen

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

5.5 OPINTO-OHJAUS

Ohjaustoiminnalla tuetaan opiskelijan opiskelua lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen kaikissa vaiheissa. Opinto-ohjaus auttaa opiskelijaa suunnittelemaan opintojaan ja tekemään omien tavoitteidensa mukaisia lukiokoulutusta koskevia valintoja ja ratkaisuja.

OPETUKSEN TAVOITTEET

Opinto-ohjauksen tavoitteena on, että opiskelija

- saa tietoa lukiokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta ja siihen sisältyvistä valintamahdollisuuksista
- oppii tuntemaan suomalaisen lukion erityispiirteet ja opiskelukulttuurin
- muodostaa realistisen käsityksen lukioon pääsymahdollisuuksista ja lukio-opiskelusta
- kehittää lukiokoulutuksessa tarvittavia opiskelutaitoja
- oppii arvioimaan omia opintosuorituksiaan.

OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Ohjauksessa otetaan huomioon opiskelijoiden aikaisemmin hankittu osaaminen ja henkilökohtaiset kiinnostuksen kohteet kytkemällä opittavat tiedot ja taidot opiskelijoille merkityksellisiin kokemuksiin ja toimintamuotoihin. Opiskelijoita ohjataan yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Opiskelijaa ohjataan ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja oppimistavoitteiden suuntaisesta toiminnasta. Opiskelijoita aktivoidaan tekemään yhteistyötä ja soveltamaan yhteistoiminnallisia työtapoja. Ohjaustilanteissa kannustetaan opiskelijoita pohtimaan yhdessä opintoihin

liittyviä asioita sekä tuomaan omia näkemyksiä ja kokemuksia yhteiseen keskusteluun. Tällä vahvistetaan opiskelijoiden keskinäistä yhteisymmärrystä. Vertaistuki ja ryhmän tuki ovat tärkeitä oppimisessa.

Opiskeluympäristössä on opiskelutilojen ja -välineiden oltava sellaisia, että ne mahdollistavat monipuolisten opiskelumenetelmien ja työtapojen käytön. Opiskelijoita ohjataan hyödyntämään tehokkaasti uutta teknologiaa opintojen suunnittelussa, tiedonhaussa ja koulutuksen hakupalveluissa.

Teknologisesti tuettujen opiskeluympäristöjen avulla voidaan toiminta laajentaa oppilaitoksen fyysisten rajojen ulkopuolelle.

ARVIOINTI

Opiskelijoiden itse- ja vertaisarviointeja hyödynnetään tehtäessä kokonaisarvioita opiskelijan opinnoissa suoriutumisesta ja motivoitumisesta lukiokoulutuksessa opiskeluun. Kurssit arvioidaan asteikolla *suoritettu–hylätty*.

KURSSIT

Henkilökohtaisessa ohjauksessa opiskelijan kanssa keskustellaan opiskelijan opinnoista, koulutusvalinnoista sekä ammatti- ja uratoiveista. Henkilökohtaisessa ohjauksessa opintojen tavoitteet asetetaan yhdessä opiskelijan kanssa aikaisempien opintojen ja muutoin hankitun osaamisen pohjalta.

OPINTO-OHJAUS 1 (LVOP1)

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy suomalaiseen koulutusjärjestelmään ja erityisesti lukiokoulutukseen
- oppii laatimaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman sekä seuraamaan ja arvioimaan sen toteutumista
- oppii käyttämään monipuolisesti tietolähteitä ja hakupalveluita opintojensa suunnittelussa ja jatkokoulutuspaikkojen haussa.

KESKEISET SISÄLLÖT

- suomalainen koulutusjärjestelmä

- lukiokoulutukseen hakeutuminen
- opiskelu kurssimuotoisessa lukiokoulutuksessa
- opiskelijan aikaisemmat opinnot ja suomen kielen lähtötaso
- lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opintokokonaisuudet
- perusopetuksen arvosanojen korottamistarpeet ja suorittamismahdollisuudet
- lukiokoulutuksen kurssien suorittamismahdollisuudet
- henkilökohtainen opiskelusuunnitelma
- omien lukio-opintojen alustava suunnittelu

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

OPINTO-OHJAUS 2 (LVOP2)

Kurssilla opiskelija oppii arvioimaan omia oppimistapojaan. Opiskelijaa ohjataan tiedostamaan ja kokeilemaan myös muita oppimistapoja, joita hän voi hyödyntää opiskelussa. Opiskelija saa ohjauksen avulla välineitä tiedon hankkimiseen ja tuottamiseen sekä tiedon luotettavuuden arviointiin.

Opiskelijaa ohjataan hyödyntämään opinnoissaan tieto- ja viestintäteknologiaa sekä kirjastojen tarjoamia palveluita. Opiskelija tottuu työskentelemään itsenäisesti mutta myös yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa. Opiskelija ymmärtää, että kumuloituvien tietojen ja taitojen oppiminen vaatii pitkäjänteisyyttä.

Henkilökohtaisessa ohjauksessa arvioidaan opiskelijan opiskelutaitojen kehittämistarpeita. Opiskelijan kanssa käydään läpi opiskeluun ja oppimiseen liittyviä mahdollisuuksia ja haasteita. Opiskelijaa kannustetaan laajentamaan ja syventämään opiskelumenetelmiään.

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii arvioimaan omia oppimistapojaan
- perehtyy lukiokoulutuksessa tarvittaviin opiskelutaitoihin ja erilaisiin oppimistapoihin
- rohkaistuu kokeilemaan uusia työtapoja ja oppimismenetelmiä
- ymmärtää oppimisen prosessuaalisen ja tavoitteellisen luonteen
- toimii joustavasti ja kannustavasti vuorovaikutustilanteissa
- ottaa vastuuta omasta oppimisestaan ja tietää miten siihen voi vaikuttaa.

KESKEISET SISÄLLÖT

- opiskelutaidot
- tiedonhankintataidot ja monimediaisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen
- henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman toteutumisen seuranta, arviointi ja ajantasaistaminen
- yhteistoiminnallisuus ja vuorovaikutustaidot
- itsearviointitaidot
- oma-aloitteisuus ja tuen etsiminen opiskeluun liittyvissä ongelmatilanteissa

ARVIOINTI

suoritettu – hylätty

5.6 VALINNAISET OPINNOT

VALINNAISET OPINNOT (VÄHINTÄÄN 6 KURSSIA)

Valinnaisiin opintoihin voi sisältyä

- edellä määritellyjä lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen eri aineryhmien valinnaisia kursseja tai
- muita Savonlinnan aikuislukion tai muun koulutuksen järjestäjän järjestämiä lukio-opintovalmiuksia edistäviä opintoja.
- Valinnaisiin opintoihin voi sisältyä valtioneuvoston asetuksessa lukiokoulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta säädettyjä pakollisia, syventäviä ja soveltavia kursseja.
- Valinnaisiksi kursseiksi opiskelijoita ohjataan valitsemaan ensisijaisesti kunkin oppiaineen lukio-opetuksen ensimmäisiä kursseja.

Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa voidaan järjestää valinnaisia opintoja myös niissä lukion aineissa, joita ei opiskella perusopetuksessa. Valinnaisina opintoina suoritettavat lukiokoulutuksen kurssit merkitään todistukseen lukion opetussuunnitelman mukaisesti.

Valinnaisiin opintoihin voi sisältyä myös perusopetuksen opintoja. Valinnaisina opintoina suoritetuista hyväksytyistä perusopetuksen opinnoista opiskelija voi saada todistuksen osallistumalla perusopetuslaissa (38 §) tarkoitettuun erityiseen tutkintoon. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa oppiaineen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä.

5.7 ARVIOINTI

ARVIOINNIN TAVOITTEET

”Opiskelijan arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin. Opiskelijan oppimista ja työskentelyä tulee arvioida monipuolisesti.”

Opiskelijan oppimisen arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana että sen päättyessä. Palautteen tarkoituksena on kannustaa ja ohjata opiskelijaa opintojen suorittamisessa. Lisäksi arviointi antaa tietoja opiskelijalle tai alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalle koulutuksen järjestäjien, työelämän ja muiden vastaavien tahojen tarpeita varten. Arvosanan antaminen on yksi arvioinnin muoto. Arvioinnilla kannustetaan opiskelijaa myönteisellä tavalla omien tavoitteidensa asettamiseen ja työskentelytapojensa tarkentamiseen. Arvioinnin tulee olla oppimista tukevaa.

KURSSISUORITUKSEN ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta ja opiskelun etenemisestä. Kurssin arvioinnin tulee olla monipuolista ja perustua mahdollisten kirjallisten kokeiden lisäksi suullisiin kokeisiin ja muihin osaamisen osoittamistapoihin sekä opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin sekä opiskelijan tietojen ja taitojen arviointiin. Myös opiskelijan oma itsearviointi voidaan ottaa huomioon ja hyödyntää muun muassa kurssin arviointikeskustelussa.

Opiskelijan opiskelema kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt kurssit arvioidaan suoritettu–hylätty. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat myös täydentää ja täsmentää arvosanaa. Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa suoritettut lukiokurssit arvioidaan lukion opetussuunnitelman mukaisesti.

Todetut kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, tulee ottaa huomioon arvioinnissa siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön. Kyseiset vaikeudet voidaan ottaa huomioon määrättäessä opiskelijan kurssiarvosanaa. Kesken olevan kurssisuorituksen arvosanaksi merkitään K.

”Opiskelijan arvioinnista päättää kunkin oppiaineen tai aineryhmän osalta opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta häneen.”

Arviointiperusteista tiedottaminen parantaa opettajien ja opiskelijoiden oikeusturvaa ja motivaatiota. Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin kurssin arviointiperusteet on selvitettävä opiskelijalle kurssin alussa, jolloin niistä keskustellaan opiskelijoiden kanssa.

AINERYHMÄN/OPPIAINEEN SUORITUKSEN ARVIOINTI

Aineryhmän tai oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskelemista pakollisista ja/tai valinnaisista kursseista. Samassa aineryhmässä tai oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaiset kurssimäärät. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opinnoista opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssisuorituksia aineryhmittäin enintään seuraavasti:

Kurssien lukumäärä	joista voi olla hylättyjä
1–2 kurssia	0
6–8 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Jos opiskelijalla on liikaa hylättyjä kurssisuorituksia, hänelle on varattava mahdollisuus hylättyjen kurssien suorittamiseen.

Valinnaiset kurssit arvioidaan siten kuin opetussuunnitelmassa määrätään.

PERUSOPETUKSEN OPINTOJEN SUORITTAMINEN LUKIOKOULUTUKSEEN

VALMISTAVAN KOULUTUKSEN AIKANA

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen valinnaisina opintoina suoritettavista hyväksytyistä perusopetuksen opinnoista opiskelija voi saada todistuksen osallistumalla perusopetuslaissa (38 §) tarkoitettuun erityiseen tutkintoon. Erityisessä tutkinnossa selvitetään eri tavoin, vastaavatko opiskelijan tiedot ja taidot perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja kyseisessä oppiaineessa.

Tutkintoon osallistuvan opiskelijan osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin. Opiskelijan osaamisen tason määrittelyssä käytetään apuna perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyviä hyvän osaamisen kuvauksia ja päättöarviointin kriteerejä. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa oppiaineen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä. Erityisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.

LUKIOKOULUTUKSEEN VALMISTAVAN KOULUTUKSEN SUORITTAMINEN

Opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kuuluvia kursseja tulee opiskella vähintään siinä laajuudessa kuin ne on määritelty valtioneuvoston asetuksessa.

Opiskelija on suorittanut lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut aineryhmien tai oppiaineiden oppimäärät edellä esitetyllä tavalla hyväksytysti ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen vähimmäiskurssimäärä 25 kurssia täyttyy.

TODISTUKSET JA NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen suoritetuista opinnoista saa todistuksen. Todistuksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- opiskelijan nimi ja henkilötunnus
- suoritettut lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opinnot
- suoritettut lukiokurssit
- todistuksen antamispäivämäärä ja rehtorin allekirjoitus
- tiedot oppilaitoksen todistuksenanto-oikeudesta
- todistuksessa käytettyjen kirjainmerkkien selitykset
- maininta siitä, että todistus on lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen osalta Opetushallituksen määräyksen 1/011/2014 mukainen ja lukiokoulutuksen osalta joko voimassa olevien nuorten tai aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen. Opetushallituksen antaman kyseisen määräyksen numero tulee mainita todistuksessa.

Todistukseen merkitään opiskelijan opiskelemat oppiaineet, niissä suoritettujen kurssien määrä tai merkintä aineryhmän tai oppiaineen hyväksytystä suorittamisesta (suoritettu). Äidinkielen ja kirjallisuuden (suomi toisena kielenä ja kirjallisuus) osalta todistukseen merkitään myös opiskelijan saavuttama kielitaidon taso luetun ymmärtämisessä, kirjoittamisessa, kuullun ymmärtämisessä ja puhumisessa kielitaidon tason kuvausasteikon mukaisesti. Lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa käytetään voimassa oleviin lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyvää kielitaidon tasojen kuvausasteikkoa.

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen koko oppimäärän suorittamisesta ei anneta yhteistä arvosanaa oppiaineiden arvosanojen keskiarvona eikä muullakaan tavalla. Todistukseen merkitään opiskelijan suorittama kokonaiskurssimäärä.

Lukiokurssit arvioidaan ja merkitään todistukseen siten kuin niistä on määrätty lukion opetussuunnitelmassa.

Jos opiskelija on suorittanut lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana perusopetuksen opintoja, niiden suorittamisesta erityisessä tutkinnossa annettu todistus voidaan liittää lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen todistuksen liitteeksi.

Todistukseen kuuluu myös kohta lisätietoja. Tähän kohtaan merkitään todistuksen liitteenä annettavat ja sitä täydentävät todistukset erillisistä näytöistä kuten esimerkiksi lukiodiplomit, suullisen kielitaidon kokeet sekä erittely muissa oppilaitoksissa suoritetuista lukion oppimäärään kuuluvista opinnoista, jotka eivät sisälly todistukseen merkittyihin lukiokursseihin. Lukiokoulutuksen järjestäjä päättää todistuksen ulkoasusta.